

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1906. Március 1.

Csütörtök.

XXV. évfolyam 17. szám.

Felölös szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szilárd részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetői és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendő.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétele szerint.
Nyitár sor 30 fillér.
A hirdetések s nyitár sor díja előre fizetendő.

BŐJT.

Az egyház már a bőjtöt hirdeti. Itt-ott még felbuzdul egy-egy társadalmi testület, hogy erősítse a hangulatot és bőjtben is mulat. A valóság azonban az, hogy a bőjt mégis megérkezett; általában a keresztény, az öreg, a fiatal, a földműves, a kereskedő, az iparos, a hivatalnok, kiesi, nagy.

Az önmegtartóztatás napjait éli az egész társadalom. A Megváltó Kálvária útját mintha az emberek is járnák, a kik hátukon cipelik az élet keresztjét. A különbség csak az, hogy a keresztény világ megváltója boldogan vitte, az emberek pedig csupa panaszkodással, csupa keserőséggel. És az örök harcban olyan az élet, mintha soha nem lenne belőle feltámadás.

Az emberek kételkedők, pesszimisták, kedvük elmullott, tett erejük alább szállott, a becsvágy tűnőfélben, a szeretet kiható félben van, de ezek helyett terjeszkedik a gőg, tulon-tul nőtt már az elbizakodottság és magasra hágott az egymás elleni harc, a mikor ember az embernek szeretné kiütni kezéből a kenyeret. Egész ragadozó állat válik immár az emberből: napról napra vesztünk súlyunkból, pedig mi emberek volnánk a szentély koronái.

A társadalmi élet e szomorú bójjében nines miért ragaszkodunk. Az egyházi bőjtben van poézis van érthető, ehhez lehet ragaszkodni vallási érzületből, ki-ki a mint keresztényi köelességét fölfogja, ki-ki a mint nevelkedett, ki-ki a hogy szent életű vallásos emberektől látta, könyvekből olvasta, papok ajkáról hallotta. A társadalmi élet bőjijére pedig azonban már rég ki kellett volna mondani a bojkottot; mert ez megemészti teljesen az embert és csakugyan ninesen belőle feltámadás. Hova-tovább jobban terjed, nagyobb árnyokban sorvaszt, egyre öli az ember életét.

Az emberek szíve fagyos még mindig, mint a tavasz leheletére olvadó jég réteg. Az emberek szíve sines tisztában, engedjen-e fagyos kérgéből, fölolvadjon-e a meleg napsugár, az igazi szeretet láttára, vagy megmaradjon a maga fagyosságában.

Az emberek szíve nem szeretnek: addig mindig bőjt lesz.

Az emberek egymáson nem segítenek: mindig bőjt időket élünk.

Az emberek nem tudjuk becsülni a becsületes tisztességes munkát, mindig megmarad a bőjt.

És az emberek meg nem teremtik az egészséges társadalmi életet, a melyben mindenki kiveszi a maga részét a munkából, a míg meg nem szűnnek

panaszkodni, addig nem is lesz feltámadás, mindig csak bőjt és bőjt időket fog élni a társadalom, az a társadalom, a mely úgy föl a bőjtől, úgy irtózik tőle, még sem akar tőle megszabadulni.

Az örökös panaszkodásnál többet ér egy jó eszme. A jó eszméhez erős lelkek kellenek, a kikben van akarat. Az akarat diadalmaskodik mindeneken.

És ha az akarathoz mellé szegődik az emberek egymásiránti szeretete, mikor nem az önző célok szolgálatában működnek a tehetségek: hanem abban a közös gondolatban, hogy az én és az ő munkája a haza erősödését mozditja elő, akkor oly eredmények mutatkoznak, melyek a bőjt szigorúságát enyhítik, lassankint a panaszok is foszlanak és az ember élete örömben is tartalmasabb lesz: mert a baj enyhülése nem ejt oly éles sebet és egy-egy rögbe való botlást gyöngéd közökkel simit el a sors keze.

A túlságos nagy bőjt sok panasz annyi súlylyal nehezdednek ránk, hogy mi a feltámadást alig látjuk. Annyi a gondunk, hogy szinte ködfelhők usznak előttünk. Pedig lesz feltámadás.

Az emberiség Golgotája: a napi kenyér. Golgota addig: a míg megkeressük, az élet kedve ha munkánk árán megvá

A R G A.

Szeretem az erdőt.

Irtá: Szaboleska Mihály

Szeretem az erdőt,
Ő is szeret engem.
Ugy el-elmerengünk
Édes szerelemben.
Ez az egész tavasz
Itt szállt el fölöttem
Minden kicsi lombját
Külön üdvözöltem.

S most vigasztalásképp
Szép virágos lombja
Susogva borul le
Felhős homlokomra;
Még simítja arcom
Nyájias szeretettel.
Mintha azt susogná:
„Feledd el, feledd el!”

Egy apa naplójából.

(T. redék.)

Irtá: Rákosi Zoltán.

II.

Temetés után voltunk. A vonat futyolt, aztán elindult Szomoruan ültem a vasuti kocsiban. Nem beszélttem senkivel. Azor tűnődtem, hogy a Mócsi

bácsi fia mért nem jött el a temetésre. Mert van ám a jó öregnek egy fia is, akit azonban ő az utóbbi időkben nem igen emlegetett. Ha kérdezték: mi van a fiával? — szokott rövidséggel felelt: Nem tudom, sok a dolgom, nem igen irhat! Tulajdonképen azonban más oka volt annak.

Mindent megtudtam a réám bizott írásokból. Két napló volt, amit nekem Sáránéni átadott. Egyiken a fiatal Bencő Mózes, honvédhadnagy, másikon az öreg Mócsi bácsi kezeirása. Egyikben diés esaták története, másikban Mócsi bácsi családja, különösen pedig fia van megörököltve.

A szabadságharerről szóló nagyrészt azokat tartalmazza, amiket nekem a hosszú téli estéken elbeszélt. S amelyek minden olvasó előtt nagyrészt ismeretesek. A családjiról szóló egészen új volt előttem. Ezt olvastam mohó kíváncsisággal.

Egyes töredékei, ime, ezek a naplónak!

1867. május 14. Ma született egy kis fiuk. Boldog házasságunk legnagyobb öröme. Sándornak fogjuk keresztelni!

1870. december 24. Először csillogott kicsiny szobánkban a karácsonyfa fénye. Oh, hogy örült neki a kis Sándor! Volt azon mindenféle apróság. Kard, esakó, puska, arany dió, füge stb. Ugy nére t ki a gyerek, mikor a esakót fejére tette s a kardot felkötötte, mint egy kis generális. Én, meg az anyukom sirtunk örömlünkben...

1871. november 20. Első szomorúság, mit naplónkba be kell írnom. Már 12-e óta beteg a kis Sándor. Az orvos azt mondta, nagyon kell vigyázni rá! Oh, Istenem, őrizd meg őt a veszedelemtől. Adj vigasztalást nekünk!

1871. december 3. Már jól érzi magát a kis fiunk. Hála neked jó Istenem! Sárát egy keveset megviselte a nagy gond. Hiába, a gyermekért oda adná az életét is, akárcsak én...

1873. november 1. A gyerek ma hozta az első értesítőt az iskolából. Tiszta egyes. A tanító ur még meg is dícsérte. Nagy a reményem, hogy sokra fogja vinni. Segitse Isten!

1885. május 29. A fia n letette az érettségit. Ő a legjobban érett. Büszkesége az apjának. Az anyukom is hiru rá. A tiszteletes ur is azt mondja: „Meglátta Mócsi bácsi, még híres ember válik a fiából!” Adja Isten! Én tanítottai fogom, míg csak a módunk engedi.

1887. február 1. Igen sok pénzt költ a gyerek. Ugy látszik rossz társaságba került. Ma küldtem neki 40 forintot. Figyelmeztettem azonban, vigyázzon magára. Tán csak meg tudja gondolni a dolgot? Elég nagy már, hogy megértse.

sársoltuk. Ez az emberi élet feltámadása. Az, ha bőségben birjuk, ha magunknak is, másoknak is van belőle. Ha az egész világ nem panaszkodik érte, ha az egész világ él vele.

Jön, mindig közelebb van már a feltámadás. A panaszkodó emberek sokasága is megváltja a társadalmat panaszkodásaitól. Mentől égőbb, fájóbb a seb, annál becsesebb lesz a kenyér és mentől inkább az lesz, az ember rájön, hogy ő tette azzá.

És lesz a szép ünnep, mikor az emberek azzá teszik, mikor szeretettel keresik, mikor nem foghatják rá az emberre azt, hogy ragadozó állat, hanem megilletődéssel mutat egyik a másikra:

Ecce Homo!

Képviselői beszámoló. Dr. Zakariás János, brassói ügyvéd, volt orsz. képviselő máj. 25-én tartotta beszámolóját Kovásznán a Deák Imre-féle szinkörben, több száz főnyi, tisztán férfi közönség előtt.

A beszámoló kiterjedt a közelmúlt politikai események minden ágára és mozzanatára. A beszámoló, melyben dr. Zakariás János jeles szónoki képességét ragyogtatta, minden incidens nélkül folyt le. A nép, a választóközönség, dícsérendő higgadsággal viselkedett úgy, hogy a nagyszámú csendőrségnek, s a 62-es bakák egy századának semmi dolga sem akadt. A beszámolót dr. Czeglédi Miklós ssavai előzték meg mely után a jelen volt néptömeg a Hymnust énekelte. A beszámoló után megint dr. Czeglédi M. lépett a szónoki emelvényre, kitartásra, higgadságra intve a közönséget, mely után a Kossuth-dal hangjai közben a nép szép rendben oszlott el. A nép nyugodt, mit az intéző körök tapintatosságának, s helyes eljárásának lehet köszönni.

A válság

A vasárnap városi összejutások nélkül telt el. Nagy aggodással várták országgyűlés feloszlása utáni első vasárnapot. A hirdetett népgyűlések betiltása, az ország minden

vidékét elárasztó karhatalom kivezénylése nyomán izgalmat keltő jóslások kerültek forgalomba. De maguk a politikai élet vezéreiből, a beszámolót hirdető képviselők, higgadságra, nyugalomra intették a polgárságot. Akinek kerületéből olyan izgatott hangulatról érkeztek jelentések, hogy a betiltott gyűlés megtartása elkerülhetetlen összeütközésekre vezetett volna, ott maguk a beszámolót hirdető képviselők halasztották el a beszámoló megtartását. Mások a betiltás dacára megkísérelték a beszámoló beszéd elmondását, de a hatóságok fegyveres erő igénybevételével megakadályozták ebben. Volt azonban több olyan kerület is, ahol a beszámoló megtartását megengedték, főképp olyan helyeken, ahol zárt helyiségben tartották. A polgárság higgadt magatartása mindenütt elejét vette a vérontásnak. Ez a nehéz nap újabb bizonyítéka annak, hogy a nemzet bizik igaz ügye diadalában és éppen ezért nem tántorítja el magát a törvényes ellenállás alapjáról.

*

Fejérváry Géza Lőrő kedden újra megjelent a király előtt. Vörös László kereskedelmi miniszter és Feilitzsch Artur báró földművelésügyi miniszter is Bécsbe utazott, ahol kedden a függőben levő balkáni kereskedelmi szerződések dolgában közös miniszteri értekezlet volt. Fejérváry bárót természetesen nem csak a kereskedelmi szerződések dolga szolítja Bécsbe. A királynak Fejérváry az országgyűlés feloszlása óta még nem referált közvetlenül, pedig azóta egy esomó új terv is merült fel, a melyekről a királynak jelentést kell tenni.

A kormánybiztos bevonulása Csikszere-dában.

Az egész város nagy érdeklődéssel, sőt izgatottsággal várta Sárpy kormánybiztos bevonulását, mely febr. 24-én délután 3 óra körül megtörtént. Már előző nap mindenki tudta érkezésének idejét.

Ma azonban a kérdéses vonat nem kellő érkezési idejében, hanem 3/4 órai késéssel robogott be az állomásra.

Az itteni honvédezed egy százada már korán ellepte a sorompókat, valamint a csendőrök is. Ennélfogva a közönség közelbe sem juthatott s a tömeg csak távolabb várt és várt. Igen, mert a mint megérkezett a vonat, csak egy néhány polgári utas szállt ki.

A kormánybiztos és kísérei katonasága bent maradt a kocsikban addig, míg a huszárok ki nem

szálltak és lóra nem ültek mi egy fél órát igénybe vett.

Erre a kormánybiztos fiának és egy pár tisztnek társaságában, körülvéve az összes katonaság által, kiszállt.

A huszárok elől, utánna a csendőrség és a kormánybiztos kíséretével, követve gyalogságtól, az állomástól nem messze lévő és csak mellékúton oda-jutható csendőrkaszárnához érkezett.

A csendőrkaszárnaya már tágasabb helyt van, hol óriási néptömeg várta.

Abecugolás, kiabálás fogadta. De semmi botrányos dolog, vagy nagy demonstráció nem történt.

A kormánybiztos kíséretével, huszársággal és csendőrökkel a laktanyába vonult be míg a négy század gyalogság a régi törvényszék üres épületét szállta meg.

A város sok idegen vendég miatt élénk, eleven.

A megye hangulata nyomott. Érzik az aggasztó helyzet súlyos voltát.

A megyei tisztviselők tegnapi napon értekezletre gyűltek össze. Az összes foglalmi személyzet nyugdíjaztatása iránti kérvényét aláírta. Hogy mi fog történni, azt a következő napok fogják megmutatni.

A tegnap este Gyergyóba 2 század katonaság érkezett.

Ma reggel 2 század gyalogos szintén vidékre vonult ki. Ma 2 század gyalogos, 1 század csendőrség, 1 század huszárság érkezett.

Szóval a megye úgy meg van szállva katonasággal, mintha forradalom elején volnánk, pedig igazán nincs szükség ily nagy fegyveres erőre.

Alaptalan híresztelések.

A szótében-hosszában elterjedt álhírek, melyek a szombaton ide rendfentartásra érkezett katonaság szerepléséről szóltak, nagyon alkalmasok voltak arra, hogy a közönséget megtévesszék. Gróf Haller János Háromszék vármegye főispánja a következő megnyugtató hirdetményben hívja fel a közönséget arra, hogy ilyen és ezekhez hasonló híreszteléseknek ne adjon hitelt.

Értesültem, miszerint lelketlen izgatók a közönség körében rosszindulatul azon alaptalan hírt terjesztik, miszerint a vármegye területén a belügyi kormány által kirendelt katonaság a meg nem szavazott adók és ujoncok felhajtására, illetőleg kiállítására végett küldetett ki.

1892. június 3. Az utolsó vizsgálati díjat küldöttem el Pestre. Nagyon megviselt a taníttatás. Sokba kerül az egyetem. Alig tudtam ez évben a költségeket előkeríteni. De azért, ha még egy évig kellene taníttatnom a fiut, megtegném. A föld alól is előkeríteném a szükséges pénzt. Azt akarom, hogy a fiam ur legyen. Ime engem a gimnázium VI. osztályából elszólított a baba, azután nem volt kedvem tanulni. Most mi vagyok? . . . !

1894. október 2. Ma nevezték ki a fiamat miniszteri hivatalnokká. Többet nem kell reá költenem. Most már talán ő fog segíteni rajtunk? De nem, nem fogadom el. Megölünk mi anélkül is valahogyan. Nem kívánom, hogy esetleg magától megvjonja a szükségesséket. Csak arra kérem, hogy jó gyermek legyen továbbra is. Irjon, amikor ideje engedni haza is egy pár sort. Boldog leszek akkor is, ha csak a levelét olvashatom, a keze írását láthatom . . .

1899. augusztus 21. Szomorú dolog. A fiunk kezd elbidegülni tőlünk. Már egy fél éve, nem ír levelet, pedig én négyszer is írtam neki. Nem tudom, mi lehet az oka! Talán szégyell minket? Nem, nem, azt nem hiszem. Bizonyára sok dolga van. Vagy beteg? . . . Oh Istenem őrizd meg őt ettől!

1900. április 6. Apai szívem fájdalommal írom a sorokat. Sándor hűtlen lett hozzánk, szülőihez. Elragadtatta magát az úri gőg által. Az a seb, melyet a csatában kaptam, nem sajgott úgy, mint a hogy szívembe nyílaltott ez a hír. Ősz napjaimra ezt kellett megérnem? . . . !

Az anyjukom Pesten járt, megvizsgáltatta magát az orvossal, mert beteges szegény. Elment a gyerekekhez is, de az nem is akart rá ismerni. Csak úgy félvállról beszélt vele s mikor véletlenül éppen vendégei jöttek, kituszkolta a szobából. Fájt ez az anyjukomnak nagyon, haza is jött szegény mindjárt. Én fel akartam menni, hogy kérdőre vonjam, de meggondoltam a dolgot, mert indulatos vagyok s még valami bolondot csináltam volna. Azt pedig nem tudnám elviselni. Utóvégre is az én vérem! Így is ragaszkodom hozzá. Az anyjukom is sirva kért, hogy álljak el szándékomtól.

Csak a falubeliek meg ne tudják. Azt a szegényt nem tudnám elviselni. Jó szerencse, hogy nem igen kérdezősködnek felőle. Tudják, hogy nem igen ír (Azt hiszik, sok a dolga!) Ezután én se' írok egy betűt sem! Nem érdemes reá! Ki azonban mégse' tagadom. Hátha még megtér? Ha halálom után is (Ugy értem: nem sok van életemből hátra még. Ez a csapás sirba viszen!) Legalább lesz az anyjukomnak gyámoltója.

Adja a Teremtő, hogy ébredjen fel benne újra a fiai szeretet és hála érzése.

— Ezek a főbb részek, melyeket hamarosan kijegyezttem belőle. De a többi is mind-mind a fiam iránti szeretet, aggodalom, remény és bizalom kifejezése.

Nem tudtam elképzelni: hogyan lehetett ilyen szülőkhöz hűtlen a fiam, az édes gyermek, kiért annyit aggodtak az édes apa és édes anya? . . . !

*

Megérkezve Kolozsvárra, kiegészítettem a naplót a tiszteletes urtól megírtott részzel.

1902. augusztus 30. E napló írója fia hűtlenségét, hálátlanságát csak addig tudta elviselni míg idegenek előtt nem kelle t szégyenkeznie érte. Ma azonban a titokról lehullt a fátyol. A tiszteletes ur, ki a lapokból értesült a fiam házasságáról, gratulált az apának, ki erről nem volt értesülve, s így kitudódott, hogy az apa és a fia nem leveleznek. Az apát a szégyen ölte meg. Szélütés érte. Ma d. u. neje karjai között kiszenvedett! . . .

Kommentárt nem fűztem hozzá. Postára adtam. Csak annyit írtam a címzésen kívül reá:

A legjobb apától — a legrosszabb fiunak!

* * *

Bár szorosan nem tartozik a naplótörődök keretébe, de történetem kiegészítésül meg kell jegyez-nem, hogy Bacó Sándoron is betelt a közmondás igazsága: „A bünt előbb-utóbb bünhődés követi.”

Nemsokára egy rövid hirt olvastam a fővárosi lapokban:

„B. S. magasállású hivatalnok a miniszteriumban, ki csak a napokban tartotta esküvőjét egyik dúsgazdag fővárosi tőke-pénzes leányával a napokban megörlött s egy rohamában kiugrott II. emeleti lakásának ablakán. Rögtön szörnyet halt.

Szegény Sára néni, csak te ne tudj meg semmit ebből. Te csak sirasd a szegény hűtlen, s hisz-jed, hogy egyetlen fiam, aki rád nézve már előbb meghalt, boldog, olyan boldog, amilyenről a te szerető, édes anyai szived álmadozott! . . .

(Vége.)

Ez alaptalan és célzatosan igazításra szánt hirdetéssel szemben férfi becsületszavamra nyugtatom meg a közönséget, miszerint távol áll a kormánytól minden ily törvénytelen eselekedet, s a katonaság, csakis a 25-én tervbe vett népgyűlés alkalmából a közrend és rend fenntartásának okából rendeltetett ki, mivel a vármegyében elhelyezett esendőrség tulajdonképpen a Királyhágón tuli részekre vezényeltetett el.

Legyen nyugodt vármegyém minden fia, míg e helyen állók, törvénytelen rendelet itt végrehajtva nem lesz.

Mérsékelt, nyugodt, férfias magatartásra hívom fel a vármegye lakosságát.

Sepsiszentgyörgyön, 1906. február 24-én.

Id. gróf Haller János,
főispán.

A hirre egyébként is rácsafol az a tény, hogy a csendőrokok hétfőn délelőtt, a huszárok meg kedden délelőtt állomáshelyeikre visszatartak.

Népgyűlés helyett isteni tiszteletek.

A mint lapunkban multkor jeleztük, a Kézdivásárhelyre tervezett népgyűlést a hatóság nem engedélyezte. Az igazság érdekében e helyen konstatálnunk kell azt a tényt, hogy Gf. Haller János főispán igenis hajlandó volt az engedély megadására, sőt a katonaság visszavonására iránt is felsőbb helyre előterjesztést tenni, ha a rend és esend fenntartása tekintetében a népgyűlés tervezői garanciát vállalni hajlandók lettek volna. Hogy ez nem történt meg, azért senki felelőssége nem tehető, mert a népgyűlés rendezői, tekintve azt, hogy a huszárság és esendőrség megjelenése a lakosság körében nagyon izgalmas hangulatot idézett elő, nem mertek garanciát vállalni az iránt, hogy a népgyűlésen valami baj elő nem fordulhat. Ezért tehát népgyűlést Kézdivásárhelyen nem tartottak, hanem volt e helyett mindkét templomban istentisztelet és pedig d. e. 9 órakor a minoriták templomában, ahol Gáspár István főgimnáziumi tanár tartott hazafias, szép beszédet és imádságot a hazáért, utána pedig Somogyi Gusztáv plebános mondott fényes segédlettel misét; délután 2 órakor pedig a reformátusok nagy templomában, mely aszó szoros értelmében zsúfolásig megtelt közönséggel, Szabó Jenő költőpap mondott hazafias eszmékben gazdag imádságot. Az isteni tisztelet után az órási nagy közönség a főtéren állt egy néhány percig e emlékeztetőre a Kossuth-nótát, a legszebb rendben szét oszlott, úgy hogy egyetlen rendzavarás sem történt, dícséretére a közönségnek. A nagy tömegben egyedül Mina Kálmán rendőrkapitány ügyelt a rendre; huszárok nem vonultak ki, a mire nem is volt szükség.

A magyar ipar védelme.

II.

a) A versenyképes magyar ipar.

Az a közöny, mely eddig távol tartotta a magyar társadalmat a honi ipar pártolásától, bizonyosan meg fog szűnni, ha a nagyközönség megvonja pártolását az idegen külföldi árucikkektől és tudomást vesz arról, hogy van magyar ipar s a magyar gyártmányok közt vannak használható iparcikkek.

Vannak kitüntetett magyar iparcikkeink, melyek a külföldi versenyen nyertek elismerést, ilyenek a legutóbbi párisi világi kiállításon bemutatott tárgyak, hol a magyar ipar 1431 kitüntetést kapott, melyek közül 170 kiállító Grand-Prix-t, 264 pedig aranyérmeket hozott haza s a mi magyar hazánk az ott versenyző magyar állam között az ötödik helyre emelkedett.

Hazánk ipara tehát eddig sem ismerte meg a mellőzést s elérkezett az ideje, hogy föllendülést a magyar társadalom tegye lehetővé. Ennek előmozdítására létesült a „Magyar Védő Egyesület” s ezért óhajtjuk szervezni a vidéki alakulásokat, melyek a haza érdekét kívánják szolgálni.

Az ország közgazdasági érdekeinek szabad fejlődését és önállóságát a hazafias pártfogás fogja előmozdítani s ha a magyar társadalom komolyan akarja az ország érdekeit támogatni, akkor föllendül a magyar ipar és kereskedelem s a gazdasági termelés föl fog virulni!

Ámde, hogy minden irányban célt érjünk, szükség

séges alapos ismereteket szerezni az országos szervezet célja és feladatairól.

A „Magyar Védő Egyesület” vidéki osztályok szervezése alkalmával ébresszük fel a hazafias érdeklődést s ismertetjük meg mindazon hazai iparcikkeket, melyek megérdemlik a magyar közönség pártfogását.

b) Kossuth és Deák F. irányelvei.

Ezek tekintetében megismervén az egyesület alapszabályait, tudnunk kell, hogy az irány és alapvetés a Kossuth Lajos és nagy kortársai által 1844-ben alapított fényes emléktű „Országos Védegyesület” eredeti alapszabályaihoz vételet és ez az irányzat jelöli az igaz utat és rámutat az eszközökre s módokra, melyekkel erős hazafias érzésekkel nemzeti szellemben társadalmi uton nagy dolgokat művelhetünk hazánk sorsa érdekében.

„Az egyesület célja a hazafias társadalom minden tényezőjének egyesítése, hogy a hazai ipari és mezőgazdasági termelést a külföldi versennyel szemben megvédje és fejlessze.” (Alapszabály 3 §.)

Ez a cél a következő irányelveken alapszik, melyek hatvan évvel előbb Magyarországon 145 vidéki osztály szervezése és működésével 156 új gyár és iparvállalat keletkezését eredményezték;

a) Országunk piaca, — a hazai ipar munkájának fogyasztásával — biztosíttassék a honi ipar számára.

b) Az ipari munkásságnak jutalmazó és versenyképes tétele iránt való kedvet ébressze fel a nemzet fiaiban, továbbá ápolja és élénkítse a munka kedvét.

c) A gyárak, iparvállalatok keletkezésének vagy munkásságuk növelésének előmozdításával éressék el az, hogy belföldi szorgalom növekvő mértékben fedezhesse országunk ipari szükségleteit.

d) A honi ipar fejlődésével nem csak a honi nyers termékek értékesíttessenek minél jobban, hanem általában szoríttassanak ki lissanként a külföldi gyártmányok és kézműipar munkák az ország piacáról, miáltal megátaltnak az, hogy a pénz idegen árukért a külföldre vitessék.

NAPI HÍREK.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fejér Ilona kézdimárkosfalvi áll. iskola állandó helyettes tanítónő kinevezte ugyanoda rendes tanítónőnek.

— Pál István — kolozsvári plebános-jelölti A kolozsvári r. k. egyházközség mult vasnap választotta meg azon három férfit, akiket méltónak tart arra, hogy Gf. Majláth Gusztáv Károly püspök kinevezze Kolozsvár plebánossává. A hivatkozott első helyre szentkatalnai Pál István apát kancnokot, az erdélyi róm. kath. státus nagyerdemű előadóját, második helyre Kászony Alajos ottani első káplánt, harmadik helyre Hirschler József szemináriumi igazgatót jelölte. Ezenkívül a legtöbb szavazatot (189) kapott még Rane János csikkarófalvi plebános. Százados szokás szerint az első helyre választott egyént szokta a püspök kinevezni s így emberi számítás szerint Pál István rövid időn Kolozsvár plebánosa lesz. A választás híre egyfelől általános örömet, másfelől fájdalmas érzéseket okozott Kézdivásárhelyen és vidékén. Örömet azért, mert Pál Istvánnak a kolozsvári plebánosi állás méltó jutalom lesz azokért a heroldhatatlan nagy érdemeikért, melyeket hosszú közpályáján különösen mint az erdélyi státus referense másfelől tiszelné nagyobb idő alatt az erdélyi r. k. közép és népiskolák s az egyházak ügyeinek felvirágoztatása körül nagy tudásával, kiváló lelkiismeretességével, páratlan ügyeszetével és lelkesedésével szerzett. Fájdalmat másfelől, mert mi, székelyek, az ő szülőföldjének lakói, elvesztjük a mi legnagyobb pártfogónkat, főiskolákon, egyetemeken tanuló fiainknak legmelegebb szívű jótevőjét, aki nekünk, Kézdivásárhelynek és vidékének megteremtette az ő szívós, törhetetlen akaraterőjével s lángoló fajszeretettel a mi főgimnáziumunkat s keresztülvitte, hogy az még ez évben díszes új épületet kap. Mivel azonban ez előléptetés és érdemeinek honorálása leendő, bele kell nyugodnunk a választásba s midőn ezt tesszük, igaz szívvel és őszinte érzelmekkel kívánunk hozzá szerencsét?

— Nyugalomba vonulás. Skita Mihály,

brassói kir. járásbíró az igazságügyminiszter saját kérésére nyugalomba helyezte.

— Új ügyvéd. A brassói ügyvédi kamara, közölte, hogy Dr. Köle Károly ügyvédet Brassó székhelyre a kamara tagjai közé felvette.

— Prielle Kornélia meghalt. Hogy mekkora veszteség ez a magyar művészetnek, ezt a maga teljességében talán még azok a nagy költők sem bírnák kifejezni, kik mint Petőfi Sándor rajongói voltak és imádták benne nemcsak a művészt, de a nőt is. Összeszorul a szívünk a megmérhetlen veszteségre. Látít a végzetnek az a kerületlenség, hogy míg az író, a festő, a szobrász művei megmaradnak, Prielle Kornélia fenséges szép alkotásaiából nem menthetünk meg semmit. Be kell érünk azokkal a képekkel, melyeket emlékeztetünkbe véssett, de ezeket feleleveníteni nem bírjuk többé soha. Örökké elvesztettük. Izról izre magyar színész volt. Több-szor idegenszerűséggel vádolták, főképp kiejtése miatt, hogy a végzőtagokat megnyújtotta. De ennek dacára teljesen a miénk volt s a magyar nyelvet tökéletes szépen beszélt. Még a finomsága is más volt, mint a francia nők finomsága. A finoman szabad modor helyett a mi asszonyainkat jellemző prúd tartózkodás. Felülmúlhatatlan szalon-színész, mert mindenekelőtt nagy volt mint drámai jellem-színész. Most elvesztettük örökre. Örök ifjunak, örök szépnek mondták őt mindenkor, mégis akadtak, kik rossz néven vették, hogy elhítte s hogy nem tudott élni az asszonyi lélek tápláléka: a szerelem izgalmai és ábrándjai nélkül. De a kiesnyes vadak most elnémulnak mindörökre. Elfolytja őket a veszteség fájdalma. Az ő kedves alakja ragyogó pompájában fog élni emlékeztetünkben. Vajjon lesz-e még a magyarnak hozzá hasonló művésznője?

— A Székely Társaságból. A közdivásárhelyi „Székely Társaság” mult szombaton este 5 órakor Intze István elnöke alatt rendes ülést tartott, a melynek főtárgyát a magyar ipar védelme tárgyában városunkban indítandó akció megbeszélése köpezte. Elhatározta a Társaság, hogy elnöke és Dr. Török Andor polgármester hívják meg az összes helybeli hivatalok, intézetek, iskolák, egyesületek, társulatok fejeit s ezek után tagjaikat egy, márc. 11-én vasárnap délután a kaszinóban tartandó előértekezletre.

— Kántorválasztás. A Kézdivásárhely-kantori róm. kath. egyházközség mult vasárnap délelőtt tartott közgyűlésében ejtette meg a hármas kijelölést a Both Mihály kántor eltávozásával megüresedett kátori állásra. Az előzőleg megtartott próbák után a közgyűlés, melyen Balázs Ferenc főesperes elnököl, a következő 3 pályázót jelölte: Búki Kálmán szolnoki segédkántort, Rigó Antal segesvári kántort és Ördögh Gyula orsovai segédkántort. E három közül fogja Gróf Majláth Gusztáv Károly a kinevezést megejteni.

— Egyháztanácsi ülés. A közdivásárhelyi ev. ref. egyházközség egyháztanácsa mult vasárnap délelőtt 11 órakor népes ülést tartott Köllönte Mózes főgondnok elnöke alatt. Az ülés főtárgya azon bejelentés volt, hogy az igazgatótanács helyben hagyta a papi és kántori lakás s bérpalota építési terveit s költségvetését, a melylyel kapcsolatban az egyháztanács elhatározta, hogy az építést vállalkozóknak kiadja s e célból március 20-áig árlejtési nyílt pályázatot hirdet. Az árlejtési — lapunk hírdetési rovatában levő hirdetésre felhívjuk a figyelmet.

— Egy ifju asszony halála keltett általános mély részvétet Kovásznán. Deák Dénes ottani községi jegyző ifju felesége, rövid szenvedés után f. hó 24-én váratlanul elhunyt.

— Polg. leányiskolánk új helyisége ügyében az első fontosabb lépés megtörtént. Mult szombaton Malmos Andor kir. mérnök a szükséges segédszemélyzettel fölmért a Cserey telken e célra a kincstárnak a várostartó átengedett kertet. A fölmérés alapján készítik el az építendő polgári leányiskolai helyiség tervrajzát és költségvetését.

— Meghívás. A Kézdivásárhelyi és Vidékének Gazdasági Egyesülete 1906. március hó 3-án Kézdivásárhelyen délelőtt 10 órakor, az „Erzsébet” árvaháznál választmányi gyűlést tart. A gyűlésre t. címet tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv olvasás. 3. Előterjesztések. 4. A len és kender termelésről előadást tart Benkő Pál szaktanár. 5. Indítványok. Kézdivásárhely, 1906. február hó 25. Dr. Sinkovits Ottó elnök. Zujzon Sándor, titkár.

H I R D E T É S E K.

A kézdivásárhelyi ref. egyházközségtől.

Szám: 27 - 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi ref. egyházközség tulajdonánál egy egyemeletes bérház (126 388 65 K.) továbbá egy földszintes pári lakás (20 481 54 K.) és egy szintén földszintes kántori lakás (14 338 78 K.) építése tervezetvén, együtt 161 208 97 K. ban előirányzott költséggel, ezen munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1906. évi március hó 20. napjának délelőtti 9 órájára Kézdivásárhelyt a ref. lelkészi irodában tartandó zárt, esetleg nyílt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik a következő feltételekkel:

1. Az árlejtésen részt vehet minden magyar honosságu és ipari engedéllyel rendelkező iparos.

2. Ajánlat csak az összes munkanemekre tehető, de az építetté bizottság főntartja magának azt a jogot, hogy az egyes munkanemeket külön-külön, vagy csoportosan is vállalatba adhassa.

3. Az ajánlatok zárt borítékban, lepecsételve, „Ajánlat” felirással f. évi március hó 20-án d. e. 9 óráig az építetté bizottság elnöke (Kölönte Mózes főgondnok Kézdivásárhelyt) kezéhez adandók. Tervek, költségvetések és vállalati feltételek Turóczy László könyvkereskedő üzletében (Kézdivásárhelyt) minden nap megtekinthetők. Ugyanott 3 K. díjért költségvetés másolatok is kaphatók.

4. Az építetté bizottság főntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül azok olcsóságára, szabadon választ.

5. Az ajánlatához 5% bányapénz szükséges. Az egy évig tartó jótállási kötelezettség biztosítására szolgáló pénzüsszeg, mely a kereseti összeg 5%-áig terjed, az egyes kereseti számlák kiegyenlítésekor fog levonotni.

6. A beérkezett ajánlatok felett, azok átszámítása után, az építetté bizottság 8 nap alatt határoz s e nek eredményét minden ajánlattevővel közölni fogja.

7. Az építkezés a tavaszi munkaidő beálltával azonnal megkezdendő s az összes munkálatok napi 100 K. kötbér kikötése mellett f. évi szeptember hó 30-ig teljesen befejezendő.

Kézdivásárhelyt, 1906. február 26.

(23. 1-1)

A ref. egyház építetté bizottsága.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi Takarékpénztár közhírré teszi, hogy a takarékbetétek után folyó év március 1 től kezdve a kamatot 4%-ra emeli fel és a betét után járó adót az intézet fizeti.

(21. 1-3)

Az igazgatóság.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrölmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

(22. 1-18)

A mai modern kúrnak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-fele gyógytár mellett.

Gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveleket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Legolcsóbb tevékenítési forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes
kártyos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítettek saját felügyeletük alatt:
új ebédlő- és hererő-diványokat, garnitúrákat, matraccokat, fotéleket, diványpárnákat, stb. szíval minden szakba vágó munkákat, ugyancsak bár milyen rongálódott diványok, fotélek, stb. újrafestést vagy bohozást olcsó és jutányos árak mellett teljesen újíttatják át.

Butoraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakerényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matraccokat, hajlított és préselt üetű székeket, függönytartókat, gyormekkosikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállalok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra elláttatom érésarkokkal, miáltal azok újszerűt tartóssabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finompapíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.

Nyomtatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.